

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвъртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 35. У Новоме Саду, 21. Септембра 1861. **ГОД. IV.**

Вопроси и отвѣти изъ Катихесиса, Методике и Катихетике.

(Одъ Симеона Добріевнѣа.)

(Продуженъ.)

II.

Изъ Методике

Каковы се правила у начину обучаваня има кашихешъ држаши, да бы нѣгоа наука дѣцы користна была?

У начину обучаваня дѣце нека су правила обшта, а нека особита, ербо у науки христіанской може се трефити или таковыхъ кои нешто понятія о начелу христіянства имаю, или таковыхъ кои нимало немаю, слѣдователно за малу дѣцу коя су нѣжна, друга т. е. особита правила быти мораю, а друга за одрастнію и ячегъ понятія младежъ.

Обшта у прирѣвнїю свїю катихумена катихетъ мора наблюдавати:

1. Молитвомъ започети и свршити лекціе.
2. Познати способности свои ученика и соразмѣрно овыма науку преподавати.
3. Настояти побѣдити трудности, кое бы се случиле при преподаваню наука.
4. Толико се у израженїю ограничити, колико е нужно да дѣца предметъ разумѣду.
5. Свако предложенїе или питаня чисто разговѣтно и укратко дѣцы представляти.

6. Не изискивати на вопросе отвѣта, докле годъ не увѣри се, е ли ученикъ добро разумѣо, иначе ће дѣте одбити волю одъ науке, видећи теготу борити се са онымъ што не разуме.

7. Настояти да дѣца никадъ непропусте у прописате дане и часе у школу доћи.

8. Настояти обратити вниманіе дѣце на преподавану науку, ербо безъ вниманія бадава су сва душевна дарованія.

Особита правила есу:

1. Да катихетъ не обтерећава слабе способности маленой дѣцы; него да снисходећи слабости нѣговой, задае имъ само оно што она постигнути могу и то у кратко и просто.

2. Да имъ одма разказуе штогодъ, чимъ бы почела у сердцу страхъ божіи зачиняти (започиняти) и проч. У призренію оны кои штогодъ знаю о вѣри, треба да имъ разкаже штогодъ у чему се нека спасителна начела садрже и да ѿ озбилніе къ благовравію руководи.

Како ће кашихешъ изобразиши силу памяшствованія дѣцы?

Памягствованіе се изображава са постепенымъ на паметь ученъмъ молитава, изреченія изъ св. писма, и текстова за поянѣ одређеныхъ, кое катихетъ дѣцы задае; зато треба да имъ измысли лакъ начинъ н. п. хоћу дѣте да научимъ „Досшойно“ треба да му выше пута две три прве рѣчи кажемъ; кадъ видимъ да е оне запамтило, онда приложимъ къ оныма іошъ толико и т. д. Са дѣ га понудимъ да повтори све у еданпутъ; ако се неможе осѣтити одма, а оно пишемъ му на табли прво слово о свакој рѣчи н. п. Д, в, я, в, б, Б, п, б, и, ц, и, м, Б, н, и проч. када по овомъ буду врѣдна очитати до края „Досшойно“, онда избришемъ сва писмена и понудимъ ѿ да выше пута очитаю на паметь.

Како се поштуа са дѣцомъ различные нарави?

Дѣца која су страшива треба съ њима поступати тихо и умиљато; дѣца која су продрзљива съ њима мало озбилнѣ; која су упорна и склона на преступленія, руководити їй да се предохране одъ развратности; која су немирна близо себе намѣстити, а која су мирна подалѣ одъ себе и т. д.

(Свршиће се.)

Свећа у тами и у сумраку.

(Продуженъ.)

9.

Да е Христіянство дѣло Божіе, и да никакве силе човѣчїе нису у станю таково дѣло измислити и одржати, о томе намъ сведочи:

Высокій, несравнѣный и вишечовеческій характеръ Основателя христіянства, Господа Исуса Христа; њговъ божественый животъ; њгова найсветія наука; чуда, која припознаше и сами злотори њгови; њгова страдања, која е онъ унапредъ предсказао, и сила њговогога крста; њгово славно изъ гроба воскресеніе, являнь ученицима и вознесеніе на небо предъ њиховымъ очима; надприродно распространенъ Христове науке по свима краевима свѣта у супротъ толикихъ препона, и посредствомъ людій, кои одъ простыхъ рибара наеданпутъ постадоше najveћий мудраци, Учителји, и духовни завоеватели свѣта; надприродна сила деветъ миліона' христіянскихъ мученика; узвишеный духъ Светыхъ Отаца', кои уништише сва заблуженія расколничка, и изложише право христіянско Вѣроученъ; Светый животъ правыхъ христіяна' у сравненю са природномъ слабощу и развратнощю

човеческогъ рода; великій превратъ кои е чрезъ христіянство у свима народима, што га примише, мирнымъ путемъ учинѣнъ, и обстанакъ христіянства све до данашнѣгъ дана.

Све ово сведочи да е надъ Христіянствомъ особытый промысао Божіи; еръ гдѣ е тай човѣкъ, кои бы могао измыслити тако величественый планъ? Гдѣ е тай кои бы кадаръ быо тай планъ у дѣйство привести и приведено дѣло у добромъ станю за толико вѣкова оддржати?

И тако, драгій мой, садъ видишь, да има праве вѣре, и да е та Вѣра, Вѣра христіянска, коя насъ право учи свему оному што е Богъ людма казао о себи, о своимъ дѣлима; о нама, о нашимъ дужностима и о нашемъ вечитомъ опредѣленю.

Све друге вѣре, као што су Мухамеданство, и разне врете идолопоклонства и многобожтва есу човеческо измышленѣ и криво подражаніе праве Вѣре, као што е фаличанъ новацъ криво подражаніе праваго новца.

Шта бы ты казао, драгій мой, за онога човѣка, кои бы те увѣравао да е и тантузъ златанъ зато што е жуть? Ты бы га назвао по свой прилици глупакомъ. Али ако ты и сада држишь да еу све вѣре едначе и добре, то си ты или іоштъ веѣй глупакъ, или леденый и безчувственный безбожникъ.

Разликовати треба стару Еврейску Вѣру одъ садашнѣгъ Юдейства. Еврейска Вѣра была е по Божіой намѣри, приправлянъ за долазакъ Спасителѣвъ. Она е, као другій степенъ развитка праве Вѣре была у свое време истинита и света, но одъ како е Исусъ Христосъ Св. Евангеліе приповѣдао, и новозавѣтну цркву основао, престала е црква старозавѣтна, и съ нѣомъ Вѣра Еврейска. Она е сачинявала као нѣке скеле, кое подигнуте быяху за зиданъ огромнога зданія

новозаветне цркве. Кадъ е зданіе ово довршено, морале су се скеле уклонити, престала е сѣнка закона, када се появила на свѣту благодать Божія спасителна по све люде. Одъ времена, како е Јерусалимскій храмъ разрушенъ; юдейскій народъ нема ни храма, ни олтара ни жеркви, онъ е разсѣянъ свуда, и свуда носи за собомъ трупъ свое вѣре, нити ће га икада нестати са свѣта, еръ и онъ своимъ обстанкомъ свѣдочи о христјанству тако као што сѣнка, која одъ тѣла пада, доказуе приеутство самога тѣла.

10.

„Православна е вѣра остарила, и скоро ће се разрушиши.“

Рѣчь врло подрзљива и несмышљна! Православна Вѣра постои већ скоро 1900 година, и одъ постанка нѣнога чую се те исте рѣчи. Противници православія држали су јоштъ у време крстоносныхъ ратова, кадъ су Латински народи Цариградъ освоили, да ће Православна црква пропасти, али Крстоносни ратови јоштъ пре седамъ столећа прођоше, а Православна црква и садъ постои.

Јоштъ у првомъ столећу после Христа писао е Плиніе намѣстникъ Римскій у Јудеи императору Трајану о христјанској вѣри овако: „Та ће секта бити подавлѣна уреднымъ гоненѣмъ, и престаће се говорити о распетомъ Богу. Па Трајанъ е одавно умрѣо, нѣгова држава одавно пропаде, нѣговога народа нестане са лица земљъ, а распетый Богъ јоштъ се еднако слави и царствуе на свѣту. У четвртномъ вѣку после Христа одпадникъ одъ вѣре Јуліанъ царъ Римскій хвастао се да онъ приправља гробъ Галилеянину, т. е. да ће онъ упропастити и уништити вѣру Христову. Па Јуліанъ наскоро затимъ погибе, а Галилеянинъ и

нѣгова црква и данасъ живе, и немисле о гробу, него о безсмртию и вѣчности.

Было е и другихъ оштроумныхъ хвалиша, кои се подеъмѣваху са вѣромъ христовомъ и прорицаху нѣну пропасть, — али ни еданъ іой немогаше наудити, него свакій самъ себе упропасти. Волтеръ е писао едномъ своемъ пріятелю: „Мени е веѣъ додіяло слуша-ти, како е дванайстъ людій кадро было основати вѣру христіянску, али я ѣу доказати, да ће ю еданъ човѣкъ кадаръ быти уништити.“ Другоме опетъ писао е истый Волтеръ: „За двадесетъ година пропасте Галилеянинъ!“ — Али после двадесетъ година лежао е тай истый Волтеръ на смртной постели у ужасномъ очаянію божіи се вѣчнога осуђења, и последня речъ, кою у страшнымъ мукама изговори, быаше име: Исусъ!

Кадъ су Турци Србію, Бугарску и Грчку освоили; кадъ е Цариградъ пао, кадъ су Монголи Русію покорили и надъ њомъ до двѣста година владали, — у свима тымъ, а и у многимъ другимъ случаевима была е православна вѣра у найвеѣой опасности, али е промысао божіи сачувао њу непоколебиму, и даровао іой е у наша времена іоштъ и нѣшто напредка.

Сва нападаня, преживила е и претрпила православна црква мирно, и она опетъ постои и ослања се непрестано на оне рѣчи божественогъ основателя свога: „Се азъ съ вами есмь во вса дни, до скончанія вѣка.“ — Она е дѣло Божіе, а тко е кадаръ на свѣту разрушити оно, што е Богъ саздао?

Драгій мой, православна вѣра неће се разрушити; нѣнъ земальскій обстанакъ свршиће се текъ онда, кадъ дође край самое свѣту. Црква се ничега не бои, еръ зна да е створена одъ Бога, и тврдо се нада, да ће побѣдити и све свое садашнѣ непріятель као што е побѣдила преѣшнѣ.

(Наставиће се.)

Педагогичне сѣтнице о воспитанію дѣвоичца.

(Свршетакъ.)

7. Покорность.

Мало треба дѣци заповѣдати, и само онда кадъ е нужно да се заповѣда. Што е еданпутъ заповѣдено, то треба настоявати и да се изврши, а ништо се несмѣ крозъ прсте гледати. Што се извршити не може, то неваля ни заповѣдати.

Матере погрешаваю обично у томъ, што гдѣшто недопусте дѣтету докъ моли, а кадъ стане плакати и дречати, онда му допусте. Ово е законима воспитанія сасвимъ противно. Башъ оно за чимъ дѣте дречи, несмѣ му се дати. Дѣцу треба изъ малена на безусловну покорность превикавати, и недонустати да они о своіой вољи раде, и да опазе, да нѣхова дрека и вика родителѣ склонити може да заповестъ свою натрагъ узму. Ако дѣте плаче, плакаѣ на ѣе и уфутити, ал' ако се мы дамо навести, па му по вољи учинимо, досађиваѣ намъ непрестано съ плачемъ, и постаѣ неваляло, непокорно, и своевольно. А одъ свега тога врло ихъ е лако одучити. Само е нужна родителска озбыльна воля и постоянство, па е стваръ свршена.

8. Забаве дѣцие.

Мати мора непрестано пазити на радню и забаву дѣцию, али тако да дѣца и непримѣте да она башъ управо на нѣи и на нѣиховъ посао мотри.

За дѣвоичце нема згоднѣ забаве одъ игре съ лутвама. Кас што оне докъ су іоштъ врло малене радость свою налазе у томъ кадъ лутку држе, люляю, усавляю, и съ нѣоме све оно чине, што виде да мати съ маломъ дѣцомъ ради; исто тако кадъ су

мало веће налазе оне пріятну забаву у кувану и прав-
 лѣнню хальина' за свое лутке. Мати треба да то до-
 пушта и да поштрава девойчице свое на игранѣ съ
 луткама; ерѣ то е врло добро приправлянѣ за доцнїи
 возрастѣ нѣиховѣ и за испуњаванѣ дужностїи, кое
 ихѣ у животу чекаю. Само небы требало дѣци да-
 вати многе лутке, и по моме мнѣнїю доста е да сва-
 ка дѣвойчица има само одну лутку, па та да іой е
 тако мила као да бы іой мала сестрица была. Коя
 се дѣвойчица забавля съ правленѣмѣ малыхѣ простыхѣ
 хальиница' за свою лутку, та ће у маломе томѣ по-
 слу научити се шити, па ће іой доцнїе и лакше и
 милїе быти кадѣ стане одѣ озбиля учити шити.

Исто тако кадѣ дѣвойчице у малимѣ лончиѣма
 и шерпеняма куваю за свое лутке, тымѣ самымѣ и
 незнаюѣи на врло пріятанѣ начинѣ уче оне кувати, и
 справляю се за одну одѣ поглавитыхѣ своихѣ дужно-
 стїи, коя ихѣ у животу чека. Но овдѣ примѣтити
 имамо, да оно сигранѣ госпоя, и скупоцѣно обучава-
 нѣ лутака', кое е одѣ некога времена по варошима
 махѣ отело, нимало неваля; ерѣ тымѣ се дѣца све
 веѣма драже на раскошность, на грамзенѣ за господ-
 ствомѣ и на суету. Добре матере на ово имаю бо-
 дримѣ окомѣ мотрити, и нишошто недопустити да се
 ова иначе врло добра забава съ луткама, изоначи.

Карта, коцке, томбола, среѣка, лутрїя и ове игре
 на новце и на среѣу, всу по дѣчїе воспитанїе уни-
 точне и нишошто ихѣ дѣци неваля допустити, нити
 ихѣ у нѣиховомѣ присутствїу проводити. У мѣсто то-
 га лети се препоручуе особито движенїе у злбод-
 номѣ воздуху, а зими у вече валя да родителїи по-
 сле вечере дѣцу около стола сакупе, па да имѣ за-
 даю згодне загонетке, рачунске игре; игре сеѣаня,
 представлянїя и сравнїванїя. (види у Шк. Листу год.
 1859. 1860. и 1861. на више места'). Томѣ прили-

комъ валя имъ приповѣдати и испытивати ихъ изъ приповѣданого; валя имъ дати да одпое по кою црквиу пѣсмицу, и да науче и рецитую по кои део ил' кою цѣлу народну пѣсму. Такова забава нѣе дангубна, него е по развитакъ дѣчиѣ умне и моралне снаге проботачна, а што е притомъ одъ велике важности при таквимъ забавама се дѣца у веселомъ расположеноу духа одржати могу. Сигранѣ залогѣ или вота', коѣ е врло уобичаено, непрепоручуе се.

Молебнo пѣнiе при почетку дѣчиѣгъ ученя.

(Продуженѣ.)

Друге мисли изражене у молебномъ пѣнiю при почетку дѣчиѣгъ ученя односе се на суштностъ христiянскогъ изображеня и на главне овога цѣли.

Суштностъ христiянскогъ изображеня полаже се у ученю, алъ много веѣма у воспитанiю. Прва мисао види се изъ самогъ наслова молебного пѣнiя, а притомъ изъ слѣдуюѣихъ молитвеныхъ мѣста: „Ѱкерзи сердца и оумы ихъ кз прiатiю наказанiа добрыхъ ученихъ.“ — „Еже прiати и разумѣти и паматствоквати вса добраа и дѣшеполезнаа оучениа“ — ко еже скорш прiати и спѣшиш наживнѣти божественнаа законна егш наказанiю и всемѣ благомѣ и полезномѣ оучению.“ Друга мисао изложена е сасвымъ ясно у овѣмъ рѣчма послѣднѣ молитве: „Господи Боже и Создателю нашъ образомъ своимъ почтый насъ человекъки. . . . Ѱкерзи сердца, ко еже прiати силъ закона твоегш. . . да тако предѣготовани прославатъ пресклатое има твое, и бѣдѣтъ наслѣдницы царствiа твоегш.“

Ето какво изображенѣ жели ученицима св. црква. Она моли Бога, да бы се ученици навѣкли по-

дражавати Богу и нѣму се уподоблявати. Она сматра ученике, као люде створене по образу Божиѣмъ, као християне, кои су призвани на дѣла добра и на заслуженѣ царства небесногъ, и по томе захтѣва да свако ученѣ коимъ се нѣна чеда напаяю подпомаже нѣихово християнско воспитаніе, а нипошто недопушта да ученѣ овоме противно буде.

Изъ молебногъ цѣнія види се и то да у школи главный предметъ обучаваня има быти Божественый законъ, т. е. науке вѣре и добродѣтели християнске. Но съ овимъ предметомъ имаю се сдружити и друге светске полезне науке, кое се у овомъ црквеномъ послѣдованію називаю именовъ: „всакоє доброе и полезное ученіе.“ Да су доиста науке и вештине човѣку одъ ползе, и да се покрай главногъ оногъ предмета свойски у школи учити имаю, о томъ насъ врло лѣпо учи св. Григоріе богословъ, кои овако гъвори: „Држимъ да свакій разуманъ човѣкъ признає, да є прво и найвеќе благо за насъ ученость; и не само ова найблагороднїя християнска ученость коя презируѣи сва укренешїя и плодовитость рѣчїй, држи се за само спасенїе и за красоту умну; но и ученость споляшна. Одъ наука' смо мы позаймили изслѣдованя и умна доказиваня; — извукли смо изъ нѣихъ користи и за само благочестїе чрезъ слабїе научивши се болѣму и слабость наука' споляшнѣихъ обративши у тврдость нашега ученя. Зато неваля презирати науке и ученость; као што о томъ неправо суде некїи люди, кои съ тымъ показую да су глупе незналице па бы желили да и други нѣима равни буду, како бы у обштемъ незнаню прикрили свое недостатке.“ (Творенїя Св. Отцевъ въ Русс. прев. IV. стр. 63—64.)

Но да бы ученость духовна и свѣтска една другу подпомагале нужно є по смислу молебнога цѣнія дѣцу обучавати при свѣтлости божественогъ богора-

зумія (види сугубу ектенію), т. в. при оной свѣтлости кою намъ наука православне цркви дає.

Основана на земљи одъ самога Спасителя црква православна предлагає, свима онима кои мудрость траже, правый погледъ на истину, коя є една, као што є єданъ Богъ на небу. Тко се годъ ма и найманъ удали одъ овогъ погледа, тай остає безъ свѣѣ у мраку, у средъ човѣческихъ мнѣнїя' основаныхъ на различитомъ начину мишленя, и на различитомъ воспитанїю поединыхъ людїй и народа', и напоследку долази до тако грубогъ заблуженя да држи, да є истина свагдъ єдна и иста, у храму христїанскомъ, у цамїи турецкой и у самомъ капишту незнабожачкомъ. Напротивъ чимъ ближе и яєнїє буде предъ очима нашими свѣтлила она свѣѣа, кою намъ дає православна црква, тымъ љемо болъ, яєнїє и савршенїє постићи праву полезну и спасителну науку.

Ученъ само се може воспитаваюћимъ назвати, кадъ се нїме развіяю снаге ученикове, и изазиваю на саморадню; кадъ оно свакой снази душевной доставля сходну рану за одржанъ и крепленъ нѣно, а притомъ укланя све чиме се развіянъ тыхъ снага' вреѣа. У такомъ виду представля се унутренїй течай обучаваня и у молебномъ пѣнїю. Она израженїя: „Ѡкерзи сердца и оумы“ „да дасть вамъ просвѣщена очеса сердца.“ . . . ш еже преспѣати имъ премѣдростїю“ : . . . „да преспѣютъ въ разѣмкѣ“ — ясно показую да ученъ несмъ быти механично, него да се сва примлѣна наука има тако реѣи у крвь и у сокъ дѣчїи претворити, постати нїховомъ собственошѣу, изобразити умъ и сердце нїхово, и управляти ихъ на стази живота. Примѣтба она тиче се особито оныхъ учителя, кои натовариваю на дѣцу много посла, и уче ихъ многима наукама, немислѣи нимало на то, да л' се тимъ поступанїемъ нїховымъ бого-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

даний разумъ дѣтии развія или тупи, и кои неће да науку прилагоде дѣчиємъ возрасту и понятію, него муче дѣцу са абстрактнымъ формама. Жалостне послѣдице оваквога предаваня есу; слабость и тупость умныхъ сила, и колебанѣ у мишленю. —

У молебномъ пѣнію на нѣколико мѣста говори се: „Шкерзи сердца, оумы и оуста.“ Овдѣ се указуе на потребу свестранога изображеня и сагласія између свою снага' воспитаниковыхъ, и тежи се затымъ, да бы човѣкъ и мислио и говорио и осећао право, и да nebude разногласія између ума, срдца и уста' нѣговыхъ. Преимухство се дае срдцу предъ умомъ ерѣ е по светомъ писму срдце изворъ живота. (Притч. IV. 23.), а по ученю светыхъ отаца'; свѣтлость ума управља се по свойству срдца, тако да кадъ е чисто срдце, онда бива и умъ чистъ и свѣтао, а кадъ е покварено срдце, онда е покваренъ и умъ.

(Свршиће се.)

Гди су држани седашъ вселенскій сабора. *)

Првый, у Nikeи у најпространіој тогъ града цркви отъ 318. светыхъ отаца. — Другій, у Константинополю у цркви свете Ирине отъ 150. — Трећій, у Ефесу у цркви светогъ Богослова отъ 200. — Четвртый, у Халкидону у саборной митрополитской цркви отъ 430. — Петый и шестый у Константинополю, еданъ у свете Софіе цркви отъ 160. а еданъ у палатномъ храму Труллана зватомъ отъ 170. — Седмый по другій путъ у Nikeи отъ 367.

В. Бороцкій.

*) Изведено изъ житія светы подѣ 11-ымъ октовр. и изъ псалтыра подѣ 16-ымъ Іуліемъ.

Гди су држани собори противъ єдиносуція,
и колико? *)

Првый у Тору, другій у Антиохіи, треій у Селевкіи, четвртій у Константинополю, петый у Никеи, шестый у Срему (год. 351),**) а по многомъ времену седмый у Ефесу.

В. Б.

Тко є сазыдао цркву светыхъ врховныхъ
Апостола Петра и Павла у Риму и цркву свете
Софіе у Цариграду? ***)

Благочестивый царь Константинъ (306.—337.) сазыдао є цркву Светыхъ врховныхъ Апостола Петра и Павла у Риму, и цркву свете Софіе у Цариграду, а Іустиніанъ правоверный царь грчкій (528—565) Бугаринъ Славянинъ, ову є обветшавшу, наново сазыдао, болю и найславнїю.

В. Б.

Парамятнє.

8. Пророкъ Илія.

Ватреногъ духа бияше Илія, ватра и пламень духъ нѣговогъ пророчства, коя онъ више реда съ неба скидаше, али с' нѣима и себе сама жива еѣше.

Єдаредъ труданъ и уморанъ на гори Хоривъ самъ седеѣи уздану говореѣи: доста є за мене, садъ

*) Изъ житія светы подъ 21-ымъ Іануар. стр. 345.

**) Подъ Констанціемъ царемъ, сыномъ другимъ Константина Великогъ.

***) Види житія светыхъ подъ 23. и 14 Ноемвр.

прими Господе душу мою! — А ту га Анђео божји привати тешећи, и налогъ божји изпоручивши, да тереть пророчства са свои рамена скине, и на Єлисію метне. Илия учини тако; и кадъ едаредъ са Єлисиомъ мимо Јордана пролазаше, а ту падоше међу нњи пламена кола и пламени ковњи, што Илию примише, и буромъ у небо однеше.

Први ликъ што предъ Илию на ономъ свету изађе бияше Мойсие, Илиинъ идолъ. „Ти си жестоки био — рече Мойсие, десну му крозъ пламенъ руку пружајући — ти си сувише жестоки био, мой брате; и с' твоје си ватре сила препатио одъ своје браће. Оди садъ к' престолу судије Свемилоствитвога.“ Илия дрктујимъ корацима к' облаку престола приђе.

Шта ћешъ ты овде Илия? — упита га гласъ изъ облака, а Илия рече: ја самъ викао и горео за моимъ Богомъ Саваотомъ, и преостао у томе самъ, и сви о мојој глави радише.

Тада севну пламенъ изъ облака, али у пламену небияше Господа; онда дуне јаки стене рушећи ветаръ изпредъ Илие, аљ ни ту небияше Господа; затимъ се зачу благи шумъ неки, и у томе се јави Господъ. Пророкъ се осети крозъ и крозъ зараженъ, и пламенъ нѣгове душе сину као она јутреня зора. „Миръ — викну гласъ изъ облака, — ублажи се и ти Илия, Господъ в свеблагъ и свемилосерданъ; па ћешъ силазити к' людма и учићешъ њи аљ блаживе, и любовно ћешъ њи тешити и спашавати.

Илия долазаше одъ то доба чешће на земљу аљ у другомъ не ономъ пламеномъ виду нѣговомъ. Невидимо иљ у туђемъ лику улази онъ у разговоръ с' онима, што мудростъ траже, те нѣгове уединява душе; онъ обраћа срца радостна к' деци а децу родителјима; онъ спашава беднике одъ напасти и зла, и ублажава и теши молеће се. У лику оанаа иђаше онъ

као преодница звезда изпредъ рађајућегъ се сунца, и сина божие любви Спаса нашего тешише и крепише онъ на оној святой гори радости и преображеня.

Безочни просицацъ.

Неки младъ човекъ, што се само на заслуге свогъ отца осланияше, поднесе цару Иосифу прошения, и моляше, да му звание какво даде, али прикладко онимъ заслугама, што е нѣговъ отацъ држави учинио.

Мудри царъ опазивши незнанѣ и безочность про-
сиоца, послѣ му одма едно запечаћено писмо с' на-
логомъ, да га управителю нормални школа своеручно
преда. Овай пойти, надајући се незнајући ни самъ
шта тамо примити; а кадъ управитель писмо отвори,
нађе ове речи написано:

Овай листоноша жели са наукама нормалне шко-
ле што то упознати се, да би ме баръ колко толико
сѣ образомъ за кое звание саветати могао. Иосифъ.

Лисица и рода.

Айде ми — рече лисица роди — што лепо при-
поведи одъ они многи страни земаля, што си ии ты
у твогъ путованю видила.

Рода поче приповедати, алъ шта? стаде све ба-
ре и брлѣ брояти, гдегодъ е кою дебљу змию илѣ
жабу ухватила и повела.

Леганѣ и устаянѣ безъ помоћи руку.

(Бдна гимнастична игра.)

Скрети руке на прса, и покушай на землю сести, а да руке с' прсию немичешъ. Кадъ си сео, покушай и лећи сасвимъ на леѣа опружено, алъ руке да се немичу с' прсию; после се опетъ дигни и седни, и устани сасвимъ у висъ, а руке све непрестано на прсима скрштено да стое. Колико се то лако чини казати, али ће са многи живо измучити, докъ то учинити узможе.

Юшъ теже в леганѣ на трбу и устаянѣ, са скрштенимъ рукама. Овде се клекне, затимъ спусти на трбу, ноге натрагъ опружећи, да лице близу землѣ дође, а онда се опетъ повуку ноге къ себи толико да се на колена дигнути може, и съ колена сасвимъ у висъ.

Учительска места.

У Маринци (срезу вуковарскомъ) са годишњомъ платомъ 120 фор. а. в. 2 хвата дрва, и безплатежанъ станъ. — Рокъ пріаве до 20. окт. т. г. кодъ общине Мариначке.

У Мохову (срезу товарничкомъ) са 160 фор. а. в. 3 хвата дрва и слободанъ станъ. — Рокъ пріаве до 31. окт. т. г. кодъ поглаварства речене общине.

У Товарнику, (сремской жупаниі а срезу товарничкомъ) са 210 фор. а. в. 8 хватій дрва и слободанъ станъ. Рокъ пріаве трае до 31. окт. т. г. кодъ поглаварства поменуте общине.